REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisori nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
Inserate
se primesc la Administrațiune Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lessner, Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Golberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-korut).
Prețul inserțiunilor: o serie garmond pe o coloană 10 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXXI.

Telefon: Nr. 226.

„GAZETA" apare în ...

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.

Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate oficiile poștale din întru și din afară și la d-nii colectori.

Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare târgul Inului Nr. 30, etagiu I. Pe un an 20 cor., pe șase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul acasă: Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. — Un esemplar 10 bani. — Atât abonamentele, cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 227. Brașov, Luni-Marți 14 (27) Octomvrie 1908.

Din causa sfintei sărbători de Marți, ziarul nu va apare până Miercuri sara.

„Indărăt nu mai putem merge!?"

Nimic nu dovedește mai mult de ce puțină capacitate de a guverna dispune rassa maghiară dela putere, decât vecinicile încercări ale bărbaților politici maghiari de-a face teoria despotismului lor față cu popoarele de altă limbă din țară și a rezolva, pe calea teoretică a concluziunilor bazate pe niște premise trase de păr și arbitrare, marele proces ce de sute de ani decurge mai ales între Români și Maghiari.

Hârtia le sufere toate și e ușor de pildă pentru un oarecare Rez Mihaly să desfășure în coloanele lui „Pesti Naplo" (nr. 256 dela 25 Oct. a. c.) teoria sa, cu ajutorul căreia vrea s'ajungă la conclusiunea, că legea naționalităților nu trebue să fie executată, ci cassată, de unde urmează, că Maghiarii n'au să se împrietinească nicidecum cu idea de a lega frăție cu așa numiții moderați români, ci trebue să respingă *a limine* toate propunerile acestora ca periculoase principiului pe care se basează statul național unitar și indivizibil maghiar. E interesant să vedem cum numitul politician apreciază idea împrietinirei cu Românii moderați, ce o nutresc în optimismul lor și unii Maghiari, cari „găsesc receta pentru înflorirea Ungariei în aceea ca față cu Austriacii cei răi să se întoarcă la bunii Români". Iată ce zice între altele acest politician maghiar teorist în „Pesti Naplo":

»Fără îndoială, că între Români se află și indivizi cu cugetare foarte moderată, cari nu numai din motiv tactic — din punctul de vedere al reformei dreptului electoral — doresc politica moderată. Dar de ce o doresc? De aceea, fiind-că nu se simt destul de tari. Nici-odată o rassă nu sufere supremația celeilalte din alt motiv, decât de aceea fiindcă nu simte în sine destulă putere de a se libera de sub ea. Nici că se poate altfel; aceasta urmează de sine din psichologia conștiinței de sine a rassei«.

»Românii moderați pretind executarea legii naționalităților. Iată deci că și pe ei îi însuflețesc aspirațiuni de rassă, și ei își pun ca țântă validitarea politică a naționalităților. Ce fel de bază principială e aceea care îi va susținea în urmărirea moderată a acestei ținte? Aici nu e principiu, e numai oportunitate, nu e între ei principiu contrazicător, ci numai nuanță.

»Dacă cineva stă pe baza unității statului maghiar: are un punct de vedere principiar. Dacă cineva dorește validitarea naționalităților: dorința lui lovește în unitatea statului maghiar, dar nu i-se poate denega că ar sta pe o bază principiară. Unul se simte ca cetățean al statului maghiar și dorește ca ori-ce alt punct de vedere să fie subordinat acestuia, aparține el unui individ sau unei rasse. Celălalt se simte ca fiu al unei naționalități și luptă pentru interesele acesteia chiar și atunci când aceasta lovește în interesele statului«.

»Dar acela, care nu vrea să stea pe bazele statului unitar și indivizibil maghiar; care pretinde pentru naționalități drepturi, ca pentru niște individualități deosebite, acela poate fi moderat, poate fi politician de bun simț, dar se deosebește de dujmanii declarați ai statului maghiar — poate inconștiu poate fără voie — numai prin nuanță, fiindcă punctul lui de pornire nu e statul maghiar, ci singuratica naționalitate.«

»Și dacă cineva recunoaște dreptul de existență al naționalităților ca individualități politice organizate; dacă dorește ca aceste organizațiuni distrugătoare de stat încă să mai fie și întărite: atunci politica lui de naționalitate poate să fie moderată numai din punct de vedere oportun, nu însă din principiu.«

»Atunci singurul argument al moderaților față cu extremi poate fi numai acela, că Românii nu sunt încă destul de tari, pentru o politică estremă«...

»Dacă în-ă singurul argument al moderaților față cu extremii este slăbiciunea Românilor: ar însemna să nimicim acel argument, dacă statul maghiar prin executarea legei naționalităților i-ar face pe Români mult mai tari, mult mai periculoși decât sunt azi. Noi înșine am face să dispară aceea presupunere, pe care și-au bazat politica, noi înșine am schimba raporturile de putere astfel, încât punctul de pornire al politicei lor să nu mai fie adevărat; noi înșine am nimici premisele, noi înșine am distruge baza pe care ei ar putea să continue politica moderată naționalistă. Ei argumentează pe aderenții lor; noi i-am face tari, ca moderații să nu mai aibă dreptate. Executarea programului partidului român moderat e cel mai sigur mijloc de a face ca pe viitor un partid moderat român să fie cu totul imposibil...«

Aceasta e logica pe care să întemeiază politica violentă anti-moderată și anti-română a lui Rez Mihaly: să nu le dăm degetul, că ne vor cere mâna întreagă, și spre a ne feri de așa ceva să nu le dăm nimic, să-i cutropim ori să-i ștergem de pe fața pământului!

Nimic mai simplu și mai comod pentru înclinările despotice ale elementului dominant. La un lucru însă nu s'a gândit politicianul lui „P. Napló"; raportul de putere dintre Români și Unguri, sau mai bine zis dintre Unguri și naționalități nu să deosebește așa de mult. Dacă de exemplu să susține că Românii nu s'ar simți destul de tari de a face o politică extremă pe toată linia, nu mai puțin se poate afirma de altă parte, că nici Maghiarii nu sunt destul de tari spre a duce la sfârșit o politică fatală, ce o poartă fără de nici un rezultat real durabil de atâte decenii contra naționalităților și pentru care, în conștiința slăbiciunei lor, calcă în picioare cele mai sfinte principii ale existenței lor naționale, precum principiile de libertate și independență și sunt gata a se face și să și fac, cum vedem, chiar uneltele politicei austriace numai să se poată ținea la guvern.

Pe lângă altele autorul articolului amintit despre naționalități să mai preface a fi om cu bune sentimente față de naționalități și că numai logica strânsă a inteseselor de existență ale statului l'ar sili să fie contrar hotărât părerei acelora cari zic că Maghiarii trebue să trateze pe naționalități ca pe buni prietini nu ca pe inimici lor.

Intr'o privință sinceritatea lui e mai de preferit decât fariseismul celor din tabera lui Apponyi.

Cu naivitate zice autorul într'un loc: numai pe aceia îi privim de amici ai noștri cari nu pretind validitarea naționalității ca a unei unități organizate politice.

Aceia cari doresc în adevăr și sincer consolidarea naționalităților ca unități politice nu pot decât să aproabe vederile și tactica politică recomandată de scriitorul articolului din „P. Naplo", care poate contribui prin reacțiunea ce-o va produce numai la grăbirea procesului de desvoltare, pe care Maghiarii nu vor avea nici-odată puterea de a-l suprima ori ce ar face, de ar urma chiar imediat sfatului lui Rez Mihaly și-ar cassa cu totul legea naționalităților.

„Indărăt nu mai putem merge", esclamă autorul articolului. Ințelegem că v'ați prea hazardat, prea v'ați deochiat. Dar credeți oare că de hatârul vostru și ca să puteți merge voi înainte pe calea prăpăstioasă a politicei voastre, se va opri în loc desvoltarea firească a naționalităților?

Ar fi timpul să nu vă mai faceți de râs cu astfel de teorii înaintea publicității veacului al XX-lea.

Din delegațiuni. *Delegațiunea austriacă* a adoptat Sâmbătă creditul pentru Bosnia și Herțegovina. In decursul desbaterei deputatul *Kramar* a cerut să se arate Serbiei condescedență și să li-se deschidă prin teritorul Bosniei și Herțegovinei o linie de cale ferată calea prin Bosnia și Adriatica. Oratorul a arătat necesitatea de a se acorda Bosniei și Herțegovinei representanța în ambele delegațiuni pentru a lua partea la deliberările intereselor comune ale monarchiei. Ministrul *Burian* a declarat că nu poate să dea încă detalii ulterioare despre instituțiunile constituționale ale Bosniei, ale căror principii temeinice sunt fixate în proclamarea împăratului, de oare ce ambele guverne, precum și celelalte organe competente vor fi socotite că au animozitate în contra Sârbilor. Se va avea bunăvoință și sprijin pentru toată populațiunea. In ce privește temerile privitoare la luptele electorale, ministrul crede că separațiunea confesiunilor și curiilor va împedeca din contră luptele electorale.

Delegațiunea ungară a adoptat Sâmbătă budgetul răsboiului și a votat creditul pentru provinciile ocupate, terminând astfel lucrările sale.

Un comunicat cu privire la negocierile austro-turce. Biroul de corespondență află din Budapesta următoarele: »Știrile din Constantinopol, privitoare la negocierile austro-turce, nu erau defavorabile zilele acestea. Sub această impresiune, era de așteptat că ele vor reuși în curând. După informațiuni recente, oare cari dificultăți ar fi luat naștere din partea Turciei. Austro-Ungaria va ținea ferm și în viitor la buna idee a unei înțelegeri cu Turcia și așteaptă rezultatul final, deoarece un acord între Austro-Ungaria și Turcia ar putea nu numai să influințeze în mod favorabil negocierile paralele turco-bulgare, dar și pentrucă un atare acord ar fi propriu să favorizeze, în mod esențial, ideea conferinței la care toate puterile aderă în principiu«.

Bulgaria și negocierile cu Turcia. — Agenția telegrafică bulgară desminte știrea publicată de ziare, după care negocierile începute între Sofia și Constantinopol ar fi fost rupte, deoarece n'a fost între Bulgaria și Poartă nici o negociațiune oficială, nu poate fi vorba de o ruptură între ambele guverne. Spre a se conforma dorințelor ambelor popoare, guvernul bulgar a promis o încercare de înțelegere directă și doi delegați au plecat la Constantinopole spre a căuta un mijloc de înțelegere directă; delegații isprăvind misiunea lor, s'au reîntors Sâmbătă dim. După ce guvernul va studia raportul făcut de delegați, se va ocupa de posibilitatea unei înțelegeri. Prin urmare, toate știrile alarmante puse în circulație cu acest prilej, sunt absolut fără temeiu.

Din Budapesta.

— Vineri, în 23 Oct. n. 1908.

Presiunea guvernului asupra Coroanei. — Nu este judecătorie neinfluințată în Ungaria. — „Reforma electorală și viitorul maghiarismului". — Partidul „poporal" se „capacitează". — Excelența Sa înșală, și apoi pleacă la vilegiatură în străinătate.

— Celui ce cunoaște sforțările, ce le face stăpânirea de azi, ca să scape de obligământul punctului al 8-lea din pactul încheiat cu Coroana, în care punct se cere, ca realizarea reformei electorale să se întâmple pe baze cel puțin așa de largi, ca cele prevăzute de planul lui Kristóffi —, zic celui ce cunoaște aceste sforțări nu i se va părea neverosimil, că guvernul de azi a încercat să presioneze asupra Coroanei atât cu ocaziunea anexiunei țărilor ocupate, cât și cu promisiunea de a spori contingentul militar.

Mașina de desmințiri, semioficiosul »Bud. Tudosító« desminte și de data asta, dar cine-i mai poate crede pe cuvânt, când mai eri-alaltăeri scria, că proiectul lui Andrassy întrunește deja toate condițiunile pentru a putea fi prezentat dietei, iar azi se știe că abia alaltăeri, Miercuri în 21, a prezentat Andrassy Majestății Sale proiectul, și că Domnitorul și-a rezervat dreptul de a-și spune cuvântul peste câteva zile.

— In fine s'a aflat între juzii de Curie unul, care a avut atâta curaj civic să spună ceeace de mult știam, de mult *simțiam: că magistratura (judecătoriile) în Ungaria este influințată* de cei dela putere.

Acest bărbat este judele de Curie Carol *Grecsák*, care, presidând la adunarea dela congresul regnicolar al juzilor și procurorilor, a zis, cu multă competință, următoarele: »Principiul mare al independenței judecătoriului încă nici azi nu este realizat. Trebue să ne creăm independență. Judecătorul trebue să fie independent și de puterea statului. Unica garanță a libertății individuale și politice a cetățeanului este independența magistraturii. Puterea judecătorească nu este iertat să fie subordinată puterii de stat. *Felul de azi al înaintării în oficiile judecătoriei atinge păgubitor independența judecătorească.* Societatea regnicolară a juzilor și procurorilor nu abzice de independența desăvârșită și neîmțărmurită a magistraturii. Avansarea automatică este principala condiție pentru independența judecătoriilor. Trebue realizate toate garanțiile autonomiei pentru corpul judecătoresc. Trebue restituit statutul separat de plătire a judecătorilor. C'un cuvânt trebue să se facă totul pentru a crea independența absolută a magistraturii, pentruca magistratura ungară să poată fi ceeace trebue să fie: apărătoarea libertăților.

— Foile litografiate de azi aduc știrea despre apariținea unei broșuri sub titlul *„Reforma electorală și viitorul maghiarismului"*, în care trei politiciani (Jászi O., Rácz Gy. și Zigany Z.), arată »acum în ultima oră a luptei pentru votul universal secret«, că nu-i adevărat ceeace susține guvernul, că pentru susținerea »egemoniei maghiare« și a »unității statului național« ar fi lipsă de votul plural și votarea pe față, ci că aceasta o face guvernul numai pentru apărarea unor interese de clasă.

Spun mai departe litografiatele, că în aceasta broșură e arătat cu dovezi necontestabile luate din statistică, că argumentele ce le aduce guvernul împotriva votului universal sunt lipsite de orice bază. Punctul de pornire al autorilor e, că dacă

pentru cei 2,621,727 de alegători cari ştiu ceti şi scrie s'ar face 450 de cercuri electorale chiar cu acurateţă geometrică şi adeveritate matematică, nici vorbă n'ar fi de primejduirea majorităţii maghiare, căci şi în acest caz în noul parlament abia 65—70 de naţionalişti ar putea întra faţă de 380—385 de deputaţi maghiari (!). Şi aceasta poziţie favorabilă a Maghiarilor s'ar baza pe poziţia geografică favorabilă a maghiarimii, pe mai marea ei putere economică, pe organizaţia ei mai bună, cultura ei mai înaltă, şi pe instituţiunile ei de stat, de administraţie şi de judecătorie.

»Nu există deci nici o piedecă »naţională« ce s'ar împotrivi democraţiei adevărate introduse prin dreptul de vot universal, secret: naţionalităţile ungare, ca nişte fii ai ţării ungare, trebue primite în legislaţiune, prin ceeace s'ar realiza pacea între naţionalităţi şi celor ce nu sunt de limba maghiară, li s'ar deschide calea spre putinţa de-a se ferici«.

Apoi mai arată cei 3 autori şi aceea, că votul plural nu apără maghiarimea, ci din contră o în detrimentul ei. Căci în cercurile din provincie li-se dă mai multe voturi proprietarilor naţionalişti, sporindu-se astfel numărul cercurilor naţionaliste.

Votul plural e foarte acomodat pentru a nimici pacea dintre clase, căci constinţeşte oarecum lupta dintre cei cu un vot şi cei cu 2 şi trei. In sfârşit spun foile litografiate, că votul plural e făcut numai pentru a asigura privilegii două pe seama aristocraţiei şi a plutocraţiei. Vom reveni asupra acestei broşuri, îndată ce ne vom întâlni cu ea şi vom fi cernut dovezile ce le aduce.

— Am scris în rândul trecut, că cei din partidu poporal au ţinut Dumineca trecută o mulţime de adunări de protestare împotriva votului plural şi deschis. Insă numărul de azi al organului lor »Alkotmány«, ne arată, că au început a se lăsa şi ei »capacitaţi«. Articolul de fond culminează în aceea, că trebue aşteptată prezentarea proiectului, pentru a putea lua poziţia hotărâtă. Şi de altcum conferinţa din 27 a partidului se va ocupa cu dezbaterea proiectului. Tot în acest număr »Alkot.« îndeamnă mulţimea, să se ferească de pressa socialdemocrată, care umple lumea cu strigătul de: »In lături cu votul plural, trăiască votul egal!«

— De vre-o zece zile încoace foile maghiare atât de setoase după sensaţii aveau rubrică permanentă pentru o »afacere misterioasă«, ce s'ar petrece în capitală. Credeai că ceteşti fragmente din »Tainele Parisului« ori din productele descreerate ale literaturii detectiviste, căci se spunea, că ceata întreagă a detectivilor şi poliţiştilor celor mai rafinaţi scrutează şi scormonesc ziua noaptea în toate părţile oraşului, ca să afle firul adevărat al unei cestii tainice foarte delicate.

Unele foi spuneau, că ar fi vorbă de o conspiraţie împotriva statului urzită de socialişti. Altele, că e vorba de-o societate secretă, care contrabandează arme şi praf de puşcă în Sârbia, altele că e vorbă de o scrisoare apocrifă a contelui Andrassy etc. etc.

In sfârşit s'a aflat, că toată haita asta s'a pornit pentru descoperirea unei panamale ce se întâmplase la distribuirea licenţei de farmacie.

Anume Excelenţa Sa *Latkóczy Imre* vicepreşedintele tribunalului administrativ şi consilier intim al Majestăţei Sale a luat 60,000 de cor. în schimbul câştigării unei licenţe de farmacie.

Tot ce a eşit la iveală din acest caz de corupţie arată detestabila corupţie şi venalitate ce domneşte în cercurile superioare. Dar nouă, cari le ştiam în deajuns aceste, descoperirea încă unui caz concret nu ni-se pare lucru mare. Mai mult ne interesează cele ce se întâmplă în jurul cazului. Iată câteva trăsături caracteristice:

Pe Excelenţa Sa l'a luat în apărare în faţa legii însuşi Polonyi! Mai departe: foile opoziţionale cer, ca să se cerceteze la ministeriul de interne, că doar Excelenţa Sa singur n'a putut da licenţa de farmacie. Foile guvernamentale vin şi spun, că titlul de consilier intim Latkoczy l'ar fi primit încă sub »regimul vechiu«. La asta foaia lui Tisza răspunde cu mare vehemenţă, spunând, că aceasta e o minciună.

Cea mai la loc întrebare însă ni-se pare cea pusă de »Népszava«: După ce bieţii muncitori, cari au demonstrat pentru drepturile omeneşti, au fost numai de cât înfundaţi în temniţă, de ce acest criminal ordinar n'a fost deţinut, ci lăsat să meargă într'un sanator din străinătate?

Fortificaţiile dela Cernavoda. Intr'un articol întitulat »Apărarea ţării«, »Conservatorul« din Bucureşti scrie între altele: »Pentru ce s'au suspendat lucrările de fortificaţie a podului dela Cernavoda? Aceste fortificaţii aveau un scop strategic, ele aveau scopul să apere podul de peste Dunăre de un atac din partea Bulgarilor şi să pue pe aceştia în neputinţă de a zădărnici transportul trupelor noastre din România din stânga Dunărei în România din dreapta Dunărei. Oare a dobândit guvernul asigurarea că un asemenea atac nu se va mai putea produce? Şi de ce natură sunt aceste garanţii?«

»Noi nu suspectăm pe nimeni, dar dacă Bulgarii sunt animaţi de cele mai bune intenţiuni faţă de noi, cel dintâiu act doveditor trebuia să fie dărâmarea fortificaţiilor dela Silistra. Cât timp Silistra va sta în piciaore, întărită precum este, intenţiunile vecinului nostru nu pot scuza încetarea lucrărilor de întărire la Cernavoda. Faţă de fortificaţiile bulgăreşti trebue să ridicăm fortificaţiile româneşti, ori cât de buni prietini am fi.«

Situaţia în Macedonia. Din Ianina se anunţă, că în urma atitudinei energice a lui Hadi Paşa, situaţia în Macedonia s'a îndreptat mult. Cu deosebire este foarte favorabilă situaţia Sârbilor, cari s'au aliat cu tinerii turci. Cea mai însemnată concesie făcută Sârbilor din Macedonia este organizarea Sârbilor pe baze naţionale. Liga lor naţională va deveni în chipul acesta un important factor de desvoltare. Situaţia Bulgarilor însă pare a se mai fi înăsprit în urma proclamărei regatului bulgar. Românii şi Albanezii n'au luat până acuma o atitudine precisă.

Adunarea naţională a partidelor române bucovinene.

Lunia trecută s'a ţinut în Cernăuţi marea adunare a partidelor unite române din Bucovina, în care s'a sancţionat în mod solemn împăcarea grupărilor politice române şi organizarea unui nou şi puternic partid naţional creştin-social român sub conducerea d-lui Dr. Iancu cav. de Flondor. Importanta adunare, la care au luat parte vreo 2000 Români din diferite clase sociale, aparţinătoare tuturor districtelor bucovinene a fost presidată de d-l prof. de universitate Dr. T. *Tarnovschi.*

Despre decursul acestei imposante adunări dăm următoarele amănunte:

D-l prof. T. *Tarnovschi*, ocupând locul presidial între aclamări entusiaste arată într'o vorbire limpede bine, simţită şi des întreruptă de aplause, fazele politicei româneşti din ţară din ultimii ani, schiţează împrejurările triste în care se află Românii bucovineni şi accentuează necesitatea împăcării, care sub presiunea evenimentelor s'a şi făcut. La enunţarea împăcării sala întreagă se preface într'o mare de clocote, care lămurindu-se se topeşte într'un singur glas aprobator. Oratorul cere aprobarea adunării la paşii făcuţi de delegaţii partidelor şi sfârşeşte cu cuvinte de supunere şi loialitate la adresa Maj. Sale Impăratului, la care sala răspunde cu puternică strigăte de »să trăiască«. Imediat s'a şi expediat următoarea depeşă la adresa Maj. Sale în Budapesta: »Adunarea de azi, a Românilor din ducatul Bocovinei, îşi ia libertatea pentru a exprima şi astăzi, ca şi totdeauna, îndeosebi din prilejul jubileului de 60 ani de domnie, Majestăţii Voastre sentimentele sale cele mai supuse de credinţă şi loialitate.«

Intr'o cuvântare avântată, d-l Dori *Popovici* refereează asupra împăcării, după ce face istoricul evenimentelor anilor ultimi şi insistă în special *asupra primejdiei jidoveşti*. Expune punctele pactului încheiat de cele două partide, cari se vor constitui într'un singur partid român naţional-creştin-social sub şefia d-lui Iancu Flondor. (Aplause, frenetice.) La finea espunerilor sale propune următoarea moţiune:

»*Adunarea naţională a Românilor bucovineni aprobă pacea încheiată între partidele politice române şi doreşte ca noului partid unitar naţional creştin-social să se alăture tot Românul din această ţeară.*«

Luându-se în desbatere această moţiune, iau cuvântul dep. Rădăuţului *Simionovici*, prof. Dr. *Bodnarescu*, ţăranul *Forfotă*, directorul şcolar *Moldovan*, ţăranul *Percec*, părintele *Gherman* şi înv. *Cozminc* cari toţi aprobă actul împăcării.

Presidentul pune apoi la vot rezoluţiunea domnului Popovici care se primeşte unanim.

Asupra punctului II: *statutul organic al partidului* refereează dep. Dr. A. Onciul şi face următoarea moţiune: »Adunarea naţională primeşte ca provizor statutul organic proiectat şi însărcinează dirigenţa partidului naţional-creştin-social, ce se va alege, să lucre un statut definitiv şi să-l supue aprobării viitoarei adunări naţionale«. Rezoluţiunea se primeşte unanim.

După cetirea numeroaselor telegrame se trece la punctul 3 al ordinei de zi. Prof. univ. Tarnavschi propune ex praesidio *proclamarea de şef al partidului şi conducător al Românilor uniţi din Bucovina pe iubitul şi veneratul Iancu Flondor.* Manifestaţia de dragoste şi devotament se repeţeşte din nou. Urale puternice izbucnesc din mulţime. Pe urmă Dr. *Lupu* după ce arată care e chemarea deputaţilor, propune pentru dirigenţa partidului următoarele persoane: Dr. T. *Tarnovschi*, Dr. N. *Blându*, Dorimedont *Popovici*, George *Tofan*, Claudiu *Stefanelli*, Mihai *Chisanovici*, Dr. Cornel *Hominca*, George *Cuciurean* gospodar Ciudei, Zaharie *Percec*, Nistor *Andronicescu*, (Fundul-Moldovei), George *Sârbu*, Const. *Morariu*, Atanasie *Gherman*. Lista se admite unanim.

Părintele Vichenti Vasilovschi propune ca adunarea să expedeze Excelenţelor Lor ministrului de agricultură Dr. Ebenhoch şi ministrului lucrărilor publice Dr. Gessman următoarea telegramă: »Adunarea Românilor din Bucovina de azi exprimă anteluptătorilor ideei şi organizaţiei creştine-sociale admiraţie, veneraţie şi aderenţă credincioasă«; eară primarului Vienei Dr. Karl Lueger se expedează următoarea depeşă:

»Românii din Bucovina, întruniţi la Cernăuţi în o adunare de peste 2000 au hotărât cu mare însufleţire împreunarea ambelor partide române din ţară într'un singur partid naţional creştin-social sub conducerea Doctorului Iancu cav. de Flondor. Cu aceasta ocazie adunarea Românilor de astăzi Vă transmite Domniei-Voastre, ca unui venerat antiluptător al ideii creştine-sociale şi unui scump prietin al poporului Român cele mai devotate salutări asociate de sincera dorinţă, ca bunul Dumnezeu să Vă susţie încă mulţi şi fericiţi ani în deplină vigoare şi sănătate«.

In sfârşit se expedează nou proclamatului şef al partidelor unite, d-lui Dr. Iancu cav. de Flondor o depeşă de salutare.

Cu aceasta adunarea s'a sfârşit, iar sutele de Români intonează »Deşteaptăte Române« şi cântecul unirii.

Adunări poporale româneşti.

Convocări.

Alegătorii şi poporul cercului electoral al *Ciacovei* se convoacă la o adunare poporală, ce se va ţinea Duminecă în 1 Nov. st. n. a. m. la oarele 10 în comuna Ciacova (piaţa mare, sau dacă timpul ar fi nefavorabil în restaurantul Hungaria) cu următoarea

Ordine de zi: 1. Deschiderea şi constituirea adunării. 2. Desbatere asupra situaţiunei politice cu privire la votul universal. 3. Propuneri, 4. Inchiderea adunării.

Ciacova, la 28 Oct. 908 st. n.

George *Breban* mare proprietar şi director de bancă, Vicenţiu *Pop* mare proprietar şi advocat, Tima *Albu* mare proprietar, Ioan *Pinciu* protopop, Aurel *Dragan* preot, Ioan *Ionescu* preot şi proprietar, Dr. Iuliu *Coste* advocat, Dr. George *David* cand. de advocat, Constantin *Diminescu* primar comunal şi proprietar, Dănilă *Ceregutiu* învăţător şi proprietar, Nicolae *Uzon* casar de bancă, N. *Diminescu* propr., I. *Surlaşiu* preot, Mihai *Jivanca* preot, Ioan *Gruescu* învăţător, Nicolae *Secoşan* proprietar, Solomon *Minda* proprietar, George *Musteţiu* proprietar, George *David* proprietar, Petru *Micu* proprietar, Tiberiu *Neda* contabil, Marcu *Micu* proprietar, George *Voda* proprietar, Ioan *Fialu* proprietar, Nicolae *Roşu* proprietar, Gligor *Jivan* proprietar şi alţii.

Alegătorii români ai cercului Uzdin se convoacă prin aceasta la adunările poporale ce se vor ţinea Duminecă la 1 Noemvrie stil nou anul curent orele 10 şi jum. înainte de ameazi înaintea ospătăriei Sigmund (în caz de ploaie în ospătărie) din Satul nou şi Petrovaselo după ameazi la 3 ore în piaţa comunei (în caz de ploaie în ospătăria Iovanovici) cu următoarele programe.

1. Deschiderea şi constituirea adunării. 2. Chestia votului universal. 3. Deciziuni. 4. Inchiderea adunării.

Petrovaselo şi *Satul-nou*, în 22 Octomvrie 1908. Pompiliu *Buzz*, Dr. Alex. *Bireescu*, Cornel *Vereş*, Petru *Sloica*.

Bancă culturală.

Cetitorii noştri îşi vor aduce aminte că într'una din şedinţele sinodului arhidiecesan gr. or. din Sibiiu de astă-primăvară deputatul Dr. E. Miron *Cristea* a propus înfiinţarea unei bănci mari culturale ca mijloc real pentru sporirea venitelor bisericeşti, care bancă să fie întemeiată cu un capital social, procurat dela toţi fruntaşii bisericei, cari cu considerare la misiunea sublimă a acestui institut ar avea să se mulţumească cu o dividendă minimală de 4—5%; iar celălalt câştig să se pună la dispoziţia superiorităţii bisericeşti spre întemeierea unui fond, sau pentru acoperirea curentă a trbuinţelor ei culturale.

Aceasta bancă culturală e în ajun de a se realiza. Deja s'a format consorţiul fundatorilor cari au lansat următorul prospect la care vom mai reveni:

Prospect.

I. Subscrişii ne-am hotărât să înfiinţăm în oraşul Sibiiu (Nagyszeben) pe timp nedeterminat o societate pe acţii sub numirea româneşte: „*Lumina*“, institut de credit şi economii, ungureşte: „*Lumina*“, takarék- és hitelintézet, részvénytársaság; nemţeşte: „*Lumina*“, Spar- und Credit-Anstalt, Aktiengesellschafft.

II. Sediul societăţii este în Sibiiu (Nagyszeben).

III. Capitalul social se statoreşte în suma de 600,000 coroane, împărţit în 3000 de acţii de câte 200 coroane valoare nominală. Dar la cazul că s'ar subscrie mai mult ca 3000 acţii, adunarea constituantă este îndreptăţită a decreta urcarea capitalului societar până la suma de 1.000,000 coroane, împărţit în 5000 acţii de câte 200 coroane.

IV. La subscriere se plătesc 10% de fiecare acţie, precum şi 2 coroane ca spese de fondare; alte 20% se plătesc de fiecare acţie până cel mult la 31 Decemvrie 1908; iar restul se plăteşte în rate după cum va statori direcţiunea, conform statutelor ce se vor vota în adunarea generală constituanţă.

V. Ratele plătite se fructifică la un institut de credit în favorul acţionarilor.

VI. Venitul curat se împarte în modul următor: *a)* Mai întâiu se dă acţionarilor o dividendă de 5% după capitalul vărsat.

Iar din restul venitului curat se dau: *b)* 30% fondurilor de rezervă; *c)* 8% pentru fondul de penziune al funcţionarilor; *d)* 15% tantieme directorului executiv, membrilor din direcţiune, din comitetul de supraveghere şi funcţionarilor, în conformitate cu dispoziţiunile speciale din statutele ce se vor vota; *e)* 2% la dispoziţia direcţiunii pentru scopuri filantropice; *f)* 45% se predau Conzistoriului »arhidiecesei gr. or. române din Transilvania« pentru trebuinţe culturale.

Când fondul general de rezervă va ajunge la 1/ din capitalul societar, fondurile de rezervă se dotează cu 20%; iară din restul de 10% se dau 5% ca supradividendă acţionarilor şi 5% se adaug la dotaţiunea culturală a arhidiecezei.

Iară când fondul general de rezervă va fi egal cu capitalul societar, se dotează fondurile de rezervă cu 15%, şi celelalte 15% se împart în părţi egale acţionarilor ca supradividendă şi arhidiecezei ca dotaţiune culturală.

VII. Terminul de subscriere se încheie cu 31 Decemvrie 1908.

VIII. Membrii fundatori îşi susţin dreptul de a alege ei prima direcţiune pe primul period de 3 ani.

IX. Taxele de fondare şi ratele de 10% respective de 30% din capital sunt a se trimite după incassare în Sibiiu la d-l *Pantaleon Lucuţa* cassar conzist.

X. Membrii direcţiunii şi ai comitetului de supraveghiere nu pot fi înrudiţi între sine în gradele statorite în statute.

Dat în Nagyszeben (Sibiiu), 24 Septemvrie 1908.

Fundatorii: Dr. Ilarion *Puşcariu* m. p., archim. vicariu arhieppesc, Sibiiu. Dr. E. Miron *Cristea* m. p., protosincel, asesor conzist., Sibiiu. Emanuil *Ungurean* m. p.

advocat Timişoara. Vasile *Goldiş* m. p., secretar eppesc, dep. dietal, Arad. Ioan *Preda* m. p., advocat Sibiiu. Nicolae *Garoiu* m. p., advocat Zărneşti. Vasile *Damian* m. p., ppresb., dep. dietal, Brad. Galaction *Şagău* m. p., protopop Reghin. Nicolae *Ivan* m. p., asesor conzist. Sibiiu. Vasile *Almăşan* m. p., advocat Cluj. Dumitru *Comşa* m. p., profesor semin. Sibiiu. Pant. *Lucuţa* m. p., asesor conzist Sibiiu. Dr. Vasile *Pahone*, m. p., advocat Bistriţa. Dr. Eugeniu *Meţianu* m. p., adv. Braşov. Nicolae *Borzea* m. p., ppresbiter Făgăraş. Pavel *Munteanu* m. p., colonel în retragere Sibiiu.

STIRILE ZILEI.

— 13 Octomvrie v.

Societatea de lectură »Ioan Popazu« a studenţilor dela gimnaziul gr. or. român s'a constituit sub conducerea d-lui profesor Dr. Alexandru *Bogdan* ca preşedinte în modul următor: Cl. VIII: vicepreşedinte: Cornel Ţeicu, secretar: Ionel Moldovan. controlor: Solomon Sofonea, bibliotecar: Ioan Popovici. Cl. VII: Vicesecretar: Romul Popa, cassar: Camil Popu, v.-bibliotecar: Mircea Oprea. In *comisia literară* din cl. VIII: Sebastian Bornomisa, Dumitru Nistor şi Pompiliu Boer; din cl. VII.: Dionisie Nistor, Ioan Coutinghiu şi Nicolae Ţandreu. In comisia bibliografică: Liviu Herlea cl. VII şi Gheorghe Guiman cl. VII.

O faptă vrednică de imitat. »Şărcăiana« institut de credit şi economii în Şărcaia (Făgăraş) s'a înscris între membrii pe viaţă ai »Asociaţiunii pentru literatura română şi cultura poporului român« cu 200 cor. Totodată a adus laudabila hotărâre, ca toţi membrii direcţiunei şi funcţionarii institutului să fie deobligaţi a se înscrie ca atari membrii, — întru cât nu sunt deja înscrişi. — Fapta se laudă de sine.

Cununie. Virginia *Goll* şi Dr. Basiliu *Basiota* ne anunţă cununia lor ce va avea loc în 26 Octomvrie a. c. la oarele 4 d. a. în biserica gr. cat. din Aiud. Aiud —Cluj 1908.

Mişcare în diplomaţia română. »Monitorul Oficial« publică decretul prin care d-l Nicolae Mişu, ministru plenipotenţiar clasa a II-a, actual agent diplomatic şi consul general al României la Sofia, este transferat, pe ziua de 1 Octomvrie 1908 în postul de trimis extraordinar şi ministru plenipotenţiar al Majestăţei Sale Regelui pe lângă Majestatea Sa Impăratul Austriei, Rege Apostolic al Ungariei, în locul d-lui Alexandru Em. Lahovary, transferat la Paris.

Desminţirea unor pretinse declaraţiuni ale arhiducelui Francisc Ferdinand. Biroul de corespondenţe vienez este autorizat a declara că este cu totul nefundată ştirea dată de către ziarul »Standard« din sursă berlineză, anume că arhiducele Francisc Ferdinand ar fi declarat în conversaţiuni private, că atitudinea Germaniei faţă de anexiunea Bosniei şi Herţegovinei va arăta adevărata valoare a alianţei, că Austro-Ungaria va putea vedea din aceasta dacă alianţa cu Germania corespunde cu adevăratele ei interese sau dacă nu ar fi mai avantagios de a întra în alte combinaţiuni; că arhiducele va fi părtaş al continuării alianţei în caz că Austro-Ungaria ar fi sprijinită în mod leal de Germania.

Moartea unui ziarist român. Sâmbătă dimineaţă a încetat din viaţă, vechiul şi cunoscutul ziarist Paul Ciuculescu (Paul-Haretine) care a colaborat mulţi ani la »L'Independance Roumaine« şi »Voinţa Naţională«. Defunctul confrate a ocupat de asemenea postul de translator la »Agenţia Română«.

Vânătoarea domnească dela Şinca despre care am mai fost amintit şi a luat sfârşitul — scrie »Ţara Oltului« — cu un rezultat pe deplin mulţămitor. Afară de preşedintele camerei Iuszth şi fişpanul Szell, au mai participat ca oaspeţi învitaţi ai D-lui Şerban: Dr. Teodor Popescu, căpitanii de Husari Hertelendy şi Krcs., şi sublocot. Hagger. Vânătoarea a ţinut două zile: Sâmbătă şi Duminecă. Rezultatul: Un urs puşcat de către fişpanul Szell. Al doilea urs puşcat de deputatul Şerban la depărtare de numai doi paşi, aşa că i-a căzut pe picioare. Şi un vier sălbatic groaznic, de peste 250 de chile, l'a aşternut la pământ d-l Dr. Popescu. Cu trenul de Luni dimineaţa, preşedintele dietei a plecat dela Făgăraş la Budapesta, ducând cu sine cadou, ursul puşcat de deputatul Şerban, depărtându-se, precum a declarat, foarte mulţumit, ca nici odată în viaţă, de cele văzute şi experiate. A fost adecă de prima dată la vânătoarea de urşi...

Latkoczy — s'a sinucis. Excelenţa Sa Latkoczy Imre, fostul vicepreşedinte al tribunalului administrativ şi conzilier intim al Maj. Sale, care a luat 60.000 cor. în schimbul câştigării unei licenţe de farmacie şi a plecat apoi în străinătate ca să-şi caute de »sănătate« — s'a sinucis Sâmbătă într'un sanatoriu din Lasznitzhöhe lângă Graz, trăgânduşi un glonte de revolver.

Linia Şimleu-Fecheteu. Linia ferată, votată de curând în congregaţia comitatului Sălagiului, care va lega Şimleul cu linia principală, în apropiere de Ciucea, trecând tot prin comune româneşti, se va măsura oficios din partea comisiei ministeriale în primele zile ale lunei Noemvrie.

Guvernul român este pe cale de a încheia o convenţie comercială cu Portugalia. Ambele state îşi vor acorda ca concesiuni, tratamentul acordat naţiunilor celor mai favorizate.

Temeri de ciocniri sângeroasă în Sandjac. Din Lemberg se anunţă, că comercianţii locali, cari au sucursale în sandjacul Novi-Bazar află că la 14 ale lunei curente evacuarea sandjacului va fi terminată. Negustorii şi-au închis magazinele. Sunt temeri că la retragerea trupelor austriace se vor întâmpla mari vărsări de sânge între Mohamedani şi Sârbi.

Balonul Zeppelin I. Noul balon Zeppelin. care a fost construit după catastrofa ce a suferit'o balonul cel vechiu, a făcut o escursiune în 23 Oct. la oarele 2 p. m. La o înălţime de 200 m. luà direcţiunea spre Friedrichsthofen, în contra vântului. Câteva manevrări ale balonului au arătat că nouăle cârme funcţionează peste aşteptare. Inlăuntru se aflau pe lângă tânărul conte Zeppelin inginerul Dürr, ginerile lui Zeppelin şi alţi 7 oameni. Călătoria a durat peste 3 oare. Când balonul s'a rentors iarăşi cu siguranţă la locul de unde a pornit, regina de Würtenberg a felicitat pe cei din balon pentru succesul acestei călătorii de probă.

Numărul jubilar al „Gazetei Transilvaniei“ se poate comanda direct sau prin librării cu preţul de 1 coroană 50 bani în Austro-Ungaria şi 2 coroane (2 Lei 20 bani) în România şi străinătate.

Venitul curat ce va ruzulta din desfacerea ediţiei jubilare, a „Gazetei“ *se va da fondului jubilar pentru ajutorarea ziariştilor români din Transilvania şi Ungaria.*

Abecedar pentru analfabeţi.

Se ştie, că »Asociaţiunea pentru cultura şi literatura poporului român« urmând hotărârii luate în adunarea generală din Şimleu, a publicat concurs pentru premiarea celui mai bun abecedar, ce se va alcătui pentru instrucţia adulţilor.

Lipsa acestei cărţi era de mult simţită. Cel puţin înainte cu 4 decenii ar fi trebuit să apară acest abecedar!

Ne mirăm deci, cum »*Tel. Rom.*« — ca un ziar în coloanele căruia s'a accentuat de multe ori, chiar şi în timpuri mai recente, trebuinţa neapărată a unei asemenea cărţi — publică acum în nr. *109* un articol în cestia menţionatului abecedar, încheiând cu sfatul absolut inoportun „să nu ne pripim, căci ne poticnim!«

Cuprinsul acestui articol ne reaminteşte satirica observaţie la adresa temeiniciei nemţeşti, care ar aduce cu sine, că »în Germania pentru săvârşirea oricărui lucru bun trebuesc 200 de ani, 100 pentru constatarea metodică a răului, ce trebue înlăturat, şi altă sută pentru discutarea mijloacelor de îndreptare«.

Publicarea acestui articol este neavenită şi prin faptul, că acum când dascălii noştri mai zeloşi ar trebui îmbărbătaţi să încerce a face un asemenea abecedar, ei sunt ameninţaţi aproape, ca nu care cumva să cuteze vre-unul a se gândi măcar la compunerea acestei cărţi, căci aci se cer — vezi Doamne — »legi psihologice« şi »oameni cu greutate« (ar fi trebuit precizat, câte kg. de greutate trebue să aibă cel ce ar îndrăzni să facă o carte folositoare!)

Suntem tocmai de opinie contrară, în această cestiune, fiindcă avem convingerea, că învăţătorii dela sate pot fi tot atât de buni psihologi şi 'n tot cazul *mai buni cunoscători ai ţăranilor*, — în urma contactului frecvent, ce au cu poporul — decât aşa numiţii »*sistematici*«, cari nu se mai pot descâlci din păinjinişul teoriilor şi abstracţiunilor nemţeşti. Sfătuim deci învăţătorii noştrii harnici şi luminaţi, să se apuce de lucru şi să înainteze cât mai mulţi încercările lor forului competent, fiindcă ei sunt cei dintâi chemaţi a face această carte. Şi dacă nu vor reuşi la întâia încercare, să nu descurajeze, ci să lucre mai departe cu stăruinţă, căci vor reuşi la a doua, la a treia sau la a zecea. Credem însă că vor trebui să reuşească odată, cum au reuşit d. ex. şi dascălii din Sălişte a face un *abcedar*, care este recunoscut de întreaga dăscălime, ca fiind mai practic şi mai bun decât al celui ce vrea să monopoliseze numai pe sama sa arta de a face abecedare şi de a »*fabrica*“ cărţi didactice, asupra valorii cărora ar fi multe de zis...

St.

Expoziţie internaţională de artă casnică în Berlin.

In lunile Ianuarie şi Februarie 1909 se va aranja la Berlin *o expoziţie internaţională de artă populară*, cu scopul de a produce cât mai mare interes pentru manifestaţiile artistice populare de o parte, şi de a înlesni vânzarea astorfel de produse pe piaţa universală de altă parte.

La aceasta espoziţie sunt învitate a lua parte atât *muzeele publice* precum şi *Societăţile particulare*, în cari se cultivă arta populară din toate ţările.

Este deci de mare importanţă ca şi Românii din toate ţările să ia parte la această expoziţie, putându-se vinde produsele frumoase şi adevărat româneşti cu preţuri bune şi totodată a face cunoscute străinătăţii marile talente artistice a ţărancei şi ţăranului român. *Este o bine-pricepută datorie românească a lua parte la această expoziţie.* Nu trebue deci perdută nici aceasta ocazie de manifestare a puternicului geniu românesc.

Comitetul acestei expoziţii nu ia nici o taxă de local sau de altceva, deci cheltuielile sunt mai mici ca la alte expoziţii.

Adaugem că România va fi representată la această interesantă expoziţie. Grupul românesc a fost încredinţat Alteţei Sale Principesei de Wied, care e preşedinta lui, şi ale cărei legături cu România sunt binecunoscute precum şi sentimentele frumoase ce le are pentru poporul român.

Principesa de Wied a luat deja înţelegere în privinţa organizării grupului românesc cu doamnele preşedinte ale diferitelor societăţi româneşti, cari se ocupă cu industria casnică, ca se participe la această expoziţie. Cu aranjarea la faţa locului a fost însărcinat directorul »Muzeului de artă naţională şi etnografie« din Bucureşti, d-l Al. Tzigara-Samurcaş, care se va afla dela Decemvrie la Berlin.

Biroul expoziţiei este în *Berlin W. 10. Victoriastrasse 26-a* la care se pot adresa doritorii de-a lua orice informaţiuni.

I. M.

Cugetări.

de Tolstoi.

Inchipueşte-ţi că iubita ta ţi-a dat o întâlnire pe seară. Cum vei petrece tu aceea zi şi cum te vei pregăti pentru aceea oră? Te vei teme să nu mori şi te vei teme ca lumea să nu piară până la acea oră! Numai acele momente ai vrea să le mai guşti, şi apoi... fie ce-o fi.

Vezi?! asta înseamnează a *dori*. Tocmai aşa aşi dori eu să împlinesc voia lui Dumnezeu. Aşi dori cu atâta patimă numai un lucru — a împlini voia Lui! E posibil aşa ceva?

E posibil? Da, e posibil! E de lipsă numai ca atât de clar să-ţi fie acest lucru, încât să fii conştiu că poţi aduce o jertfă.

*

Eu arunc o aschie în vâltoare şi văd că vâltoarea o suceşte cum îi place în toate părţile. Un vapor e ceva mai mare, dar pentru aceea şi el e o aschie. Pământul e un atom şi o mie de ani sunt o clipită. Totul e un nimic; tot ce-i material e deşert. Tot ce e real şi sigur, legea, prin care toate, şi mici şi mari, se aduc la îndeplinire, e — voia lui Dumnezeu.

Pentru aceea ar trebui să trăim nu numai tot după fantazie ci şi după realitate: singura realitate însă este — voia lui Dumnezeu.

*

Astă noapte m'am cugetat că cea mai scurtă definiţiune pentru rostul acestei vieţi ar fi următoarea: lumea se mişcă, se perfecţionează, datoria omului este, să ia parte la această mişcare, să se acomodeze ei şi să o înlesniască.

M.

ULTIME ŞTIRI.

Viena. 25 Oct. Din Constantinopole se comunică, că în cursul zilelor viitoare vor fi reluate cursele de vapoare între Pireu şi Constanţa. După cum se accentuiază nu se poate atribui acestei măsuri luate din motive pur comerciale vreo importantă politică şi ea nu poate fi socotită ca începutul restabilirei raporturilor normale. In această privinţă nu există nici un indiciu al vreunei apropiate schimbări.

Cattaro, 25 Octomvrie. La graniţa austriacă a avut loc o ciocnire între grănicerii austriaci şi o bandă de muntenegreni. Doi muntenegreni au fost ucişi, mai mulţi greu răniţi. Banda era compusă din vre o douăzeci şi cinci de contrabandişti.

Sofia, 25 Oct. Guvernul care continuă a-şi menţine punctul său de vedere intransigent e dispus totuşi a primi cererile Turciei cu privire la despăgubirile pentru Rumelia orientală şi să plătească sub o formă oarecare aceste despăgubiri. Tratativele cu Constantinopolul trebuesc reluate. Această hotărâre se atribue regelui Ferdinand, care vrea să evite războiul.

Belgrad, 25 Oct. Presa din Belgrad cere guvernului ca faţă cu interesele comune ale Serbiei şi României, să între îndată în tratative cu guvernul român pentru încheierea unei convenţiuni militare de ofensiva şi defensivă. Ziarele arată în coloane lungi câtă însemnătate şi câte foloase ar trage ambele state dintr'o asemenea convenţie.

Bibliografie.

— »*Legenda Funigeilor*«, poem dramatic în trei acte de St. O. *Iosif* şi D. *Anghel*. Preţul 1 Leu.

Dante „Infernul“ traducere în versuri de N. Gane. Preţul 3 cor. 50 bani. plus 30 bani porto.

„**Prin Vraja Dragostei**“, nuvele de *Vasile Pop*, editura Minerva. Preţul C. 1 50 plus 10 fileri porto.

M. Sadoveanu „Vremuri de Bejemie“ 2 cor.

Guy de Maupaansst „Povestiri alese traduse de M. *Sadoveanu*. 2 cor.

Octavian Goga „Poezii“. 1 cor.

Zaharie Bârsan „Poesii“ 1 cor. 50.

Sandu (Aldea) “Carticica Plugarului“ — 50 bani.

Ioan Adam: „Nazuinţi“ povestiri şi „Pe lângă vatră“, pilde şi glume ţărăneşti. Ambele à 1.50 cor.

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu.
Redactor respons.: Victor Branisce

P. T.

Am onoarea a aduce la cunoștința On. public că am deschis Etablisementul meu de hăinărie fină pentru bărbați, băieți și copii în localul Parter și în etajul I

Un salon de confecțiuni pentru Dame

sub conducerea Domnului **Ludvig Fenyvesy** în

Brașov, Tîrgul Inului Nr. 26 (lângă Magazinul Schütz).

Deoarece baza unui serviciu solid o formează prețurile fixe, m'am decis a le întroduce în negoțul meu și sper cu aceasta a câștiga confiența Onoratului public.

Păziți-vă de înșelăciune!

În prăvălii unde se tocmește se înșală fie-care. Vânzătorul știe înainte, că mușteriul să tocmește, și de aceea cere prețuri îndoite și întreite.

Dacă cumpărătorul după multă tocmeală, cumpără în fine marfa cu prețul jumătate, tot nu are siguranța, că a fost într'adevăr servit ieftin și solid.

În negoțul meu este eschis ori-ce șantaj.

Îmi iau voea a încunoștiința On. Dame, că se află un **bogat asortiment de costume gata, halaturi, mânecuțe și bluse.**

Sper că Etablisementul meu Vĕ va conveni, Vĕ rog a mĕ onora cu încredere și cercetare numeroasă.

Fără tocmeală.
Fără încărcare.
Pe fie-care bucată se vede prețul fix
☞ **cel mai ieftin.**

Cu toată stima

I. ASCHER.

(324,13—20)

AVIZ!

Specialitate în piparcă
Piperi roșiu-Red papper.

Am onoarea a recomanda On. public român (comercianți, restauranți și crâșmari) depositul meu in specialitate de Segedin

„Piparcă roșiă dulce și tărhană de oauă“.

Mături salon de chilie (sobă) și vestminte. Diferite calități și prețuri. Engros (în mare) și cu măruntul. Se poate căpăta cu prețuri maderate. De marfă curată și calitate bună garantez.

Cu toată stima

Corneliu Ardelean,
comerciant în Szegeden,
Bold. aszony sug ár út 19 sz.

(369,1—5)

Concurs.

Pentru ocuparea postului de **director** la banca generală de asigurare mutuală „Transsylvania“ în Sibiiu.

Venitele împreunate cu acest post se vor statori prin contract.

Cererile concursuale sunt a se adresa până la **15 Noemvrie st. n. 1908.**

Consiliului de direcțiune
al băncii generale de asigurare mutuală „**Transsylvania**“.

372,1—1.

Dr. Alfred Jekelius

medic primar,
locuește dela Sân-Mihaiu a. c.
Strada Hirscher Nr. 2
Etajul I (casele „Eremias“).
Ordinează dela oara 1—3 p. m.
(347,7—3)

Vițe nobilitate

liferează cu garanție, asortiment bogat de tot soiul, firmă de mulți ani recunoscută ca prima și foarte solidă:

Prima Pepinerie cu vițe nobilitate
de pe Tàrnava.

Proprietar: **Fr. CASPARI,**
Mediaș Nr. 24 (Ardeal).

Cereți Catalogul prețurilor!

Catalogul conține scrisori de recunoștință din toate părțile țerei. Proprietarii de vii, înainte de a comanda își pot câștiga siguranța verbal sau prin scris la persoane cunoscute, despre soliditatea firmei de sus. (351,5—31)

AVIS!

Am onoarea a face cunoscut On. public din loc și împrejurime, că dela 1 Octomvrie a. c. am luat asupra-mi

HOTELUL „EUROPA“

Hotelul s'a aranjat din nou complet. Îmi voiu da cea mai mare silință, ca On. public călător să se simtă cât se poate de bine în Hotel

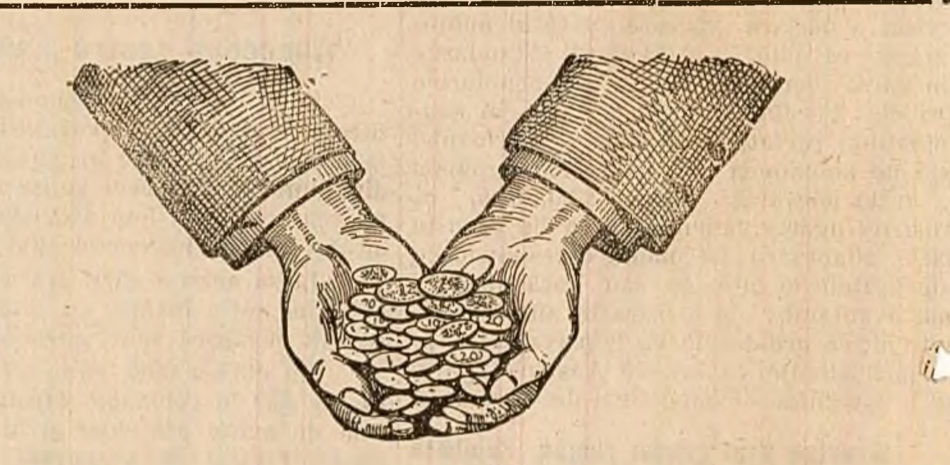
Prețurile odăilor sunt moderate.

In hotel se află **Restaurație.** Bucătăria recunoscută ca **escelentă.** VINURI **escelente** și BERE de **Budweis.**

Rugând On. public de sprijinul său binevoitor semnez

cu toată stima

(265,2—6.) **Rubolf Forkert.**

Fie-care posesor a unei

☞ Trăsuri-motor a lui PUCH! ☜

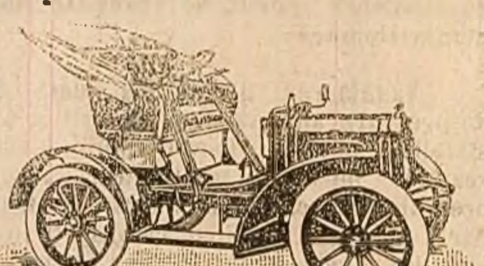
economisește mulți bani și mai mult năcaz.

Bicicle motor:

Siguranță mare:
HP. (35 Kg.) 2½, 2¾, 3½, 4, 5 & 6 HP.

Automobile:

construcție simplă. Executare solidă:
8/9, 9/10, 14/16, 20/25 HP.

Benzin. Uleiu. Părți constitutive Pneumatice.
Reparaturi de automobile.

Reprezentant: **MICHAEL MOOSER,** Brașov, Strada Porții 39.

„Gazeta Transilvaniei“ cu numĕrul à **10 fileri** se vinde la zaraful Dumitru Pop, la tutungeria de pe parcul Rudolf și la Eremias Nepoții.

DEJUN a la zonă.
COST escelent cu abonament în restaurație și pentru casă.
BEUTURI curate.

ANUNȚ DE DESCHIDERE.

Am onoarea a aduce la cunoștința On. public, că am luat iarăși asupra-mi conducerea bine cunoscutului

Restaurant Gabel,

Târgul boilor Nr. 2

și în 17 a lunei curente va fi deschidere. Îmi voiu da toată silința ca numele cel bun ce l'am avut până acum la Onorații oaspeți să mi-l păstrez și de aci încolo prin un serviciu solid și neesceptionabil, oferind On. public **mâncări și beuturi escelente**

Rugând On. public de sprijinul său binevoitor

semnez cu toată stima

(362,3—6.) Johana Muntean-Gabel.

Pentru societăți mai mici stau la dispoziție camere.